

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я ТА ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЇ
В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я»**

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Шифр та назва спеціальності	224 «Технології медичної діагностики та лікування»
Назва освітньо-професійної програми	«Технології медичної діагностики та лікування»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Кафедра	Кафедра реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Обов'язкова
Форма навчання	Денна
Викладачі	
Прізвище, ім'я, по батькові	¹ Владимиров Олександр Аркадійович ² Владимірова Наталія Іванівна
Посада	¹ Завідувач кафедри реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини ² Професор кафедри реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини
Науковий ступінь, вчене звання	¹ Доктор медичних наук, професор ² Доктор медичних наук, професор

Електронна адреса	¹ avladimirov05@gmail.com ² 05nvladimirova@gmail.com
Телефон	¹ +380674660081 ² +38 067 988 25 45
Посилання на профіль викладача	¹ https://orcid.org/0000-0001-5380-3112 ² https://scholar.google.com.ua/citations?user=ywp5tj0AAAAJ&hl=ru
Консультації	1. Пн. 13.00, Чт. 13.00 2. Пн. 13.00, Чт. 13.00

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	Дисципліна формує системне розуміння концепції громадського здоров'я та ролі реабілітації у системі охорони здоров'я. Дисципліна спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння громадського здоров'я, ролі реабілітації в системі охорони здоров'я, принципів профілактики, міжсекторальної взаємодії, організації реабілітаційної допомоги на рівні громади та держави.
Мета дисципліни	Формування у здобувачів вищої освіти здатності аналізувати стан здоров'я населення, планувати та реалізовувати реабілітаційні втручання в системі охорони здоров'я з урахуванням принципів громадського здоров'я, профілактики та міждисциплінарної взаємодії
Завдання дисципліни	сформувати розуміння концепції громадського здоров'я та її зв'язку з реабілітацією; ознайомити з організацією реабілітаційної допомоги в системі охорони здоров'я України; сформувати навички аналізу потреб населення у реабілітаційних послугах; розвинути здатність застосовувати біопсихосоціальну модель у громадському здоров'ї; підготувати до роботи в мультидисциплінарних командах на рівні громади.
Пререквізити	Дисципліна базується на знаннях з фізіології, санології, основ реабілітації, соціальної медицини та є основою для подальшого вивчення клінічної та громадської реабілітації
Постреквізити	Навчальна дисципліна базується на результатах навчання, здобутих під час опанування дисциплін професійної та науково-практичної підготовки, зокрема: анатомії та фізіології людини, патологічної фізіології, біомеханіки, клінічної кінезіології, основ фізичної терапії, лікувальної фізичної культури, масажу, методів функціонального оцінювання

**Компетентності,
формуванню яких
сприяє дисципліна**

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та задачі дослідницького та/або інноваційного характеру під час професійної діяльності у сфері протезування-ортезування.

Загальні компетентності:

ЗК03. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК07. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК09. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові (спеціальні) компетентності:

СК01. Знання наукової основи предмета, обізнаність у поточних дослідженнях і розробках, а також розуміння зв'язку між наукою та перевіреним досвідом і практичного значення цього.

СК05. Здатність самостійно та у співпраці з пацієнтом здійснювати заходи, які включають протезування-ортезування, та виступати в ролі технічного спеціаліста в межах усієї реабілітаційної програми.

СК07. Здатність керувати практикою та контролювати безпеку фахівців ортопедичної майстерні під час роботи.

СК 15 Здатність презентувати та обговорювати (усно та письмово) заходи та результати реабілітації, яка включає протезування-ортезування, із зацікавленими сторонами, а також документувати їх відповідно до вимог.

Результати навчання

Відповідно до освітньої програми «Протезування-ортезування» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН 1. Знаходити ефективні доказові рішення у клінічних умовах (протезно-ортопедичні підприємства, реабілітаційні центри та заклади охорони здоров'я), реалізуючи їх з метою визначення та забезпечення потреб пацієнта у протезуванні або ортезуванні.

ПРН 2. Застосовувати знання та уміння із загальної та професійної підготовки при вирішенні спеціалізованих завдань, таких як: обстеження пацієнта, розуміння діагностичної документації, розробка плану реабілітації пацієнта, що включає протезування/ортезування.

ПРН 4. Вміти ефективно працювати у складі мультидисциплінарної команди, орієнтуючись на пацієнта та керуючись принципами професійної та етичної практики.

ПРН 7. Аргументувати висновки та виявляти зв'язки між сучасними концепціями в організації процесу управління практикою, яка включає протезування-ортезування, на кожному етапі професійної діяльності.

ПРН 9. Знаходити можливості для самоосвіти демонструвати, демонструвати уміння представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег, демонструвати здатність обміну досвідом з іншими спеціалістами у сфері реабілітації, яка включає протезування-ортезування.

ПРН 10 Самостійно аналізувати наукову літературу та застосовувати найкращі наявні докази для вирішення важливих проблем або питань у сфері протезування та ортезування.

ПРН 12. Виявляти, узагальнювати та вирішувати проблеми, що виникають в процесі професійної діяльності та формувати

	почуття відповідальності за виконувану роботу. ПРН 14. Мати необхідні клінічні навички для надання комплексних послуг з протезування-ортезування, які сприяють покращенню якості життя пацієнта ПРН 16. Координувати, модифікувати і комбінувати різні методи дослідження з метою виконання типових і нетипових професійних завдань.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: кредитів ЄКТС 3 (90 годин).
Форма підсумкового контролю	Залік
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у II семестрі

Організація навчання

Код теми	Назва модулю, теми	Перелік основних питань теми
	2	3
Модуль 1. «Основи громадського здоров'я»		
1.1.	Громадське здоров'я в умовах зростання травматизму та інвалідизації населення.	<ol style="list-style-type: none"> Сучасні епідеміологічні тенденції травм і ампутацій; Вплив воєнних та соціальних факторів на потребу в протезно-ортопедичній допомозі; Роль профілактики та раннього втручання
1.2.	Соціальні детермінанти здоров'я та доступність протезування й ортезування	<ol style="list-style-type: none"> нерівність у доступі до реабілітаційних послуг вплив соціально-економічних чинників на якість життя осіб з інвалідністю

		3. громадське здоров'я як інструмент подолання бар'єрів доступності
1.3	Політика громадського здоров'я та державні програми забезпечення технічними засобами реабілітації	<ol style="list-style-type: none"> 1. національні стратегії у сфері громадського здоров'я 2. фінансування та регулювання протезно-ортопедичної допомоги 3. роль фахівця з протезування-ортезування у реалізації державних програм
Модуль 2. «Реабілітація в системі охорони здоров'я»		
2.1.	Сучасна система реабілітації: інтеграція протезування-ортезування у безперервний реабілітаційний процес	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реабілітаційний маршрут пацієнта 2. Мультидисциплінарна реабілітаційна команда 3. Місце протезиста-ортезиста в системі охорони здоров'я
2.2.	Біопсихосоціальна модель реабілітації осіб з порушеннями опорно-рухового апарату	<ol style="list-style-type: none"> 1. застосування МКФ у клінічній та реабілітаційній практиці 2. оцінка функціонального стану та участі 3. роль протезування в підвищенні якості життя
2.3	Інноваційні реабілітаційні технології та цифрові рішення в протезуванні й ортезуванні	<ol style="list-style-type: none"> 1. телереабілітація та дистанційний моніторинг 2. цифрове моделювання, 3D-технології 3. персоналізовані реабілітаційні програми

Самостійна робота

Код теми	Зміст самостійної роботи	Обсяг годин
		денна форма
Тема 1.1	Громадське здоров'я в умовах зростання травматизму та інвалідизації населення.	6
Тема 1.2.	Рамки та компетенції фізичної терапії 1. Реабілітація в рамці системи охорони здоров'я 2. Рамки компетентностей фізичного терапевта. 3. Компетентність професійної організації	8
Тема 1.3.	Система критеріїв доказовості наукових джерел та вибір валідних методик втручання у фізичній терапії 1. Практична діяльність заснована на доказовості 2. Клінічне мислення в структурі професійної діяльності фізичного терапевта 2.1. PedRO та PICO формати клінічного мислення фізичного терапевта	8
Тема 2.1.	Сучасні проблеми в професійної та дослідницько-інноваційній діяльності у фізичній терапії. 1. Проблематика практики втручання фізичного терапевта, заснована на доказах та критичного аналізу. 2. Проблематика валідного підбору інструментів оцінки 3. Комунікація з іншими представниками мультидисциплінарної реабілітаційної команди	6
Тема 2.2.	Сучасні проблеми професійної діяльності фізичної терапії осіб різних вікових груп 1. Раннє втручання фізичного терапевта.	8

	2.Втручання фізичного терапевта у педіатрії 3. Втручання фізичного терапевта для дорослого населення 4.Втручання фізичного терапевта у геріатрії	
Тема 2.3.	Інноваційні реабілітаційні технології та цифрові рішення в протезуванні й ортезуванні персоналізовані реабілітаційні програми 1. телереабілітація та дистанційний моніторинг 2. цифрове моделювання, 3D-технології	6

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти

Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» №1053-IX (2020)

Визначає сучасну модель реабілітації, мультидисциплінарну команду, реабілітаційний маршрут, ІПР.

Закон України «Про громадське здоров'я» №2573-IX (2022)

Формує розуміння соціальних детермінант здоров'я, профілактики, ролі громади.

Основи законодавства України про охорону здоров'я №2801-XII

Базовий документ, що визначає організацію системи охорони здоров'я.

Постанова КМУ №321 від 05.04.2012

«Про затвердження Порядку забезпечення допоміжними засобами реабілітації»

Ключовий документ для теми протезування-ортезування та ТЗР.

Наказ МОЗ України №590 від 29.03.2021

Про впровадження Міжнародної класифікації функціонування (МКФ) в систему охорони здоров'я

Основна література

1. World Health Organization. International classification of functioning, disability and health (ICF). Geneva: WHO; 2001.

2. World Health Organization. Rehabilitation in health systems: guide for action. Geneva: WHO; 2019.

3. World Health Organization. Package of interventions for rehabilitation. Geneva: WHO; 2023.

4. Gutenbrunner C, Nugraha B, Bickenbach J, et al. White Book on Physical and Rehabilitation Medicine in Europe. *Eur J Phys Rehabil Med.* 2018;54(2):125-321.
5. Cifu DX, Lew HL, editors. *Braddom's Physical Medicine and Rehabilitation.* 6th ed. Philadelphia: Elsevier; 2021.
6. O'Sullivan SB, Schmitz TJ, Fulk GD. *Physical Rehabilitation.* 7th ed. Philadelphia: F.A. Davis; 2019.
7. Chui K, Lusardi M, Jorge M. *Orthotics and Prosthetics in Rehabilitation.* 5th ed. St. Louis: Elsevier; 2023.
8. Highsmith MJ, Kahle JT, Lewandowski AL. *Prosthetics and Orthotics for Physical Therapists.* Boca Raton: CRC Press; 2022.
9. Lusardi MM, Jorge M, Nielsen CC. *Orthotics and Prosthetics in Rehabilitation: A Case-Based Approach.* St. Louis: Elsevier; 2020.
10. Pedretti LW, Early MB. *Occupational Therapy: Practice Skills for Physical Dysfunction.* 8th ed. St. Louis: Elsevier; 2019.
11. Neumann DA. *Kinesiology of the Musculoskeletal System.* 3rd ed. St. Louis: Elsevier; 2017.
12. Portney LG. *Foundations of Clinical Research: Applications to Evidence-Based Practice.* 4th ed. Philadelphia: F.A. Davis; 2020.
13. Atkinson HL, Nixon-Cave K. A Tool for Clinical Reasoning and Reflection Using the ICF Framework. *Phys Ther.* 2011;91(3):416-30.
14. *World Physiotherapy. Policy statement: Description of physical therapy.* London: World Physiotherapy; 2019.
15. Gutenbrunner C, Meyer T, Melvin J, Stucki G. Towards a conceptual description of rehabilitation as a health strategy. *J Rehabil Med* 2011;43(9):765-9

Додаткова література

1. Вакуленко ЛО, Клапчук ВВ. *Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії.* Тернопіль: ТДМУ; 2019.
2. Самойленко ВБ, Яковенко НП, Петряшев ІО, та ін. *Медична і соціальна реабілітація.* 2-ге вид. Київ: ВСВ «Медицина»; 2018.
3. Герцик АМ. *Теоретико-методологічні основи фізичної реабілітації/фізичної терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату.* Львів: ЛДУФК; 2018.
4. Афанасьєв СМ. *Профілактика первинної інвалідності внаслідок захворювань і травм опорно-рухового апарату засобами фізичної реабілітації.* Дніпро: Журфонд; 2017.
5. Богдановська НВ, Кальонова ІВ. *Фізична реабілітація засобами фізіотерапії.* Суми: Університетська книга; 2024.
6. Григус І. *Реабілітаційне обстеження в практиці фізичного терапевта.* Одеса: Олді+; 2023.
7. Мухін ВМ. *Фізична реабілітація.* 3-тє вид. Київ: Олімпійська література; 2009.
8. Воропаєв ДС, Єжова ОО. *Основи фізичної реабілітації (загальна характеристика засобів фізичної реабілітації).* Суми: СумДУ; 2019.
9. Бугаєнко ТВ, Звіряка ОМ, ред. *Сучасні аспекти фізичної терапії та ерготерапії: теорія і практика.* Суми: СумДПУ; 2022.

10. Сиволап ВД, Кисельов СМ, Лашкул ДА. Основні принципи доказової медицини. Запоріжжя: ЗДМУ; 2020.
11. Філак ЯФ, Філак ФГ. Протезування та ортезування у фізичній терапії. Львів: ЛДУФК; 2021.
12. Ванюк ДВ, Гурєєва АМ. Технічні засоби реабілітації у фізичній терапії. Запоріжжя: ЗДМУ; 2022.
13. Ванюк ДВ, Гурєєва АМ, Шаповалова НВ, Сокирко ОО. Сучасні адаптивні засоби у фізичній терапії. Запоріжжя: ЗДМУ; 2023.
14. Українська асоціація фізичної терапії. Етичний кодекс фізичного терапевта. Київ: УАПТ; 2020.
15. МОЗ України. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (адаптований переклад) Київ: МОЗ України; 2021

Інформаційні ресурси

Міністерство охорони здоров'я України — накази, стандарти, МКФ, реабілітація <https://moz.gov.ua>

Верховна Рада України — база чинного законодавства

<https://zakon.rada.gov.ua>

Національна служба здоров'я України — фінансування реабілітаційних пакетів

<https://nszu.gov.ua>

World Health Organization — ICF, документи з реабілітації

<https://www.who.int>

World Physiotherapy — професійні стандарти фізичної терапії

<https://world.physio>

PEDro — Physiotherapy Evidence Database — база доказових досліджень з фізичної терапії

<https://pedro.org.au>

PubMed (NIH) — міжнародна база медичних наукових публікацій

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>

Cochrane Library — систематичні огляди доказової медицини

<https://www.cochranelibrary.com>

Українська асоціація фізичної терапії — етичний кодекс, професійні матеріали

<https://uapt.org.ua>

Prosthetics and Orthotics International (журнал) — сучасні дослідження з протезування та ортезування

Загальна схема оцінювання

Розмір шкали ЄКТС із навчальної дисципліни для спеціальностей галузі знань 22 Охорона здоров'я дорівнює 200 балам (на підставі листа МОЗ № 0804-47/10395 від 15.04.2014), а мінімальна позитивна оцінка починається зі 111 балів; для спеціальностей інших галузей знань – дорівнює 100 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 61 балу.

Для занесення балів оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами успішності здобувача та ЄКТС оцінками.

Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі	Сума балів	
		ECTS	Галузь знань 22 Охорона здоров'я
	залік	100 балів	200 балів
A (відмінно)	Зараховано	90 - 100	170 – 200
B (дуже добре)		82 - 89	155 – 169
C (добре)		75 - 81	140 – 154
D (задовільно)		68 - 74	125 – 139
E (достатньо)		61 - 67	111 – 124
FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Не зараховано	35 - 60	60 – 110
F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням		0 - 34	0 – 59

Політика опанування дисципліни

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- 1) виконувати вимоги освітньої програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
 - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
 - брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, виконувати передбачені курсом вправи та тестові завдання;
 - здійснювати самостійну підготовку до занять згідно до затвердженого плану;
 - відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій інших видів робіт згідно з темою

заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;

➤ складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з дисципліни;

2) дотримуватись академічної доброчесності:

➤ самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

➤ посилатись на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

➤ дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;

➤ надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

➤ повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

➤ повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

➤ відрахування із Університету.